

NAŠA SLOGA

POUČNI, GOSPODARSKI I POLITIČNI LIST.

„Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokrvari.“ Mr. Pol.

— Uredništvo i odpravništvo nalazi se: VIA TORRENTE br. 12. —

Nepodplatni se dopisi ne šalju. Priložena se plima tiskaju po 5 nov. svaki redak. Oglasi od 8 redakah stoje 60 nov. za svaki redak više 5 nov. i li u slučaju opetovanja az pogodbe se upravom. Novi se štiju postarskom agencijom (svojim postalo) ime, prezime i najbližu poštu valja točno označiti. Komu list ne dođe na vrijeme, neka to javi odpravništvo u odgovarajućem planu, za koje se ne plaća postarina. Ako se izvana plaća: »Reklamacija«. Dopisi se ne vraćaju ako se i ne tiskaju. — »NAŠA SLOGA« izlazi svakog četvrtka na jednom arku. Novi i plima štaju se na uredništvo ili odpravništvo. Najbližegovani listovi se ne plaćaju. — Predplata u postaršnom stoji 6 for., za seljake 3 for. na godinu. Razmjerno fr. 50 i 12 za pol. godine. Izvanparovine više postarina. Na malo 1 kr. 6 nov.

Biskupski konvikti za Istru.

II.

Koji je čitao naš posljednji članak i onaj porođskog lista pod naslovom »Il convitto diocesano di Capodistria mogao bi pomisliti, da smo se mi dogovorili sa g. Markom u usljed toga, da smo nazajki u istom čednu svaki svoj članak o istom pitanju. Uvjereni smo, da govornice također iz duha prijateljstva g. Marku ako takovu pomisao u zametku utvrdimo. Naši putovi se križaju i teško da ćemo doživiti onaj čas, kad će mirno, u prijateljstvu uzporedno teći.

Na temelju Statuta za biskupski konvikt u Kopru i na temelju godišnjeg računa donio je »I. Istrina« u posljednjem broju pod gornjim naslovom svoja razmatranja o ređenom konviktu. Mi nismo tako sretni, da bi nam bio prosvj. »Giambatista« ili onaj predstani ordinarijat pripisao ni Statutu ni godišnjeg računa. Jedno i drugo izlano je lih u talijanskom jeziku a presvjetla i predstana gospoda u Porču boje se, da mi toga razumijeli nabi. I pravo je! Ta čomu pripisat Statutu il godišnje računa? Čini pušmatva porođsko-puljske biskupije u jeziku ova većina? Ona ne treba, da znado što ni kako rado volika gospoda, koju je i onako što sv. Duh u što visoka kultura ljubavljn, nepripranošću i pravdom nadahnula. Tako valja prosvj. biskupo,

nopriprani i brižljivi pastiru ovdišah dvojako narodnosti!

Iz navodenih vrielah nemogomo saznati razmjor ili broj mladićah — nalazodih se prošlo godine u konviktu — po narodnosti. Rač bi da se gospoda sramo polcazati svijetu pravo stanje, il su već toli duboko zagrozili u »nopristranostie, da njim je pravo pa nobio niti jedan mladić hrvatsko narodnosti u konviktu. Nu budimo pravodni. Polag Statuta može stupiti u konvikt 30 mladićah prvo vrsti *), t. j. onih, koji pripadaju porođsko-puljskoj biskupiji. Prošlo godine bilo jih u konviktu na početku školeko godino trideset i tri a po privatnih viostih doznajemo, da bijaše među timi i »patorica mladićah hrvatske narodnosti. Za porođsko-puljsku biskupiju, koju sačinjava većina pušmatva hrvatske narodnosti, odgaja prosvj. biskup 28 talijanskih a 5 hrvatskih mladićah — budući svedonikah! Nalustrira li ovo dostatno žalostno odnošaju u Istri i sa orkvnog glodišta? Al ni to nije sve. Tho pozna iolo Istru priznat čo nam, da neima tuj gradila ni mjesta, gdje nabi morao svedonik poznavati i hrvatski jezik.

I najdišće talijansko župo svedonao su sa čisto hrvatskom okolicoom to svedonik, služodni u takovom mjestu, mora absolutno poznavati i jezik izvvanjaskog pulka, hoću li duhovno vršiti svojo uzvišeno zvanjo.

* Imado jih i drugo vrsti, koji nlan rodjen u biskupiji i koji plaćaju mjesečno 20 for.

u školi, kako će naučiti katekizam? To će bit mekaniizam bez osvjedodjenja.

Ob ovom predmetu bilo bi umjestno štiti kompetentne osobnosti po svih naših mjestih, gdje je poovo iztisanut jezik materinski iz pučke škole. Ovo je predmet, koji zasluđuje svu pozornost presvjetlih naših nadpastira u Trstu, Porču, a i u Krku. Presvjetli Biskup Spljetski, vodjan zdravim ovim nazoru nije bilo pod živu glavu dopustiti, da se u umjestno podržavanog talijanskoj školi u Trugiru, kamo njekeji zavedoni hrvatski roditelji ipak šalju na nauk svoju djecu, da se, volju, katekizam uči u drugom jeziku, nego u materinskom, ni malo nemareć za auto-nomniska »japanja«.

Nemože se tajiti, naše je doba, vele napredno doba. Sinoči vjeka neobustavlja se na »novovjekih stesevinah« — oni brle napred, uvijek napred. Pak ako naši stariji Sarenjakovići po Dalmaciji i Istriji svedužno »sollegiraju fanfaru blizozja kraljevstva, naš sve to više otudjivajuć se mladij naraštaj popeti će se uz opisano odgajanje do visine svojeg doba, i naše će hrvatskim krestom još uvijek kršćane primorske pedine otkrivati do malo godina od vespeljani na »slavu principis hujus saeculi« koj je opetovka: . . . . . Cristo giù!

Signor d'Italia — o Satana: sei tu?

Ako smo dobro upućeni, a o. kr. voj-

Do sada žalibože nobijaše tomu tako a sudod po smjoru i nakanah prosvj. biskupa, biti će još gore. U Vodnjamu (čisto talijanskom gradiću) n. pr. morao je prije malo godina tamobnji o. kr. sudac podučavati uznilce u tannioi u kršćanskom nauku, jer nobijaše tamo svedonika, koji bi poznavao hrvatskog jezika. Spomenuli smo nedavno na drugom mjestu, da su u župi Bala čitava sela bez svalko vjorsko utjoha, jer nerazumijju svedonikah niti ovi njih. Sličnih žalostnih primjorah biti će i više u porođsko-puljskoj biskupiji a mi dvojimo, da je sve to g. biskupu nepoznato.

Vratimo se na konvikt. Moglo bi nam se predbaciti, da je za sve mladiće prvo vrsti obligatno takozvani slavski jezik »lingua slava« to da čo so tako i Talijani slavski naučiti. Tomu može vjorovati tko hoću, nu mi nit itko razuman ljo navjoruje. Dapačo bojimo so, da čo se i ona bašica naših mladićah tamo izvoditi. Uvažili so, da je Kopar skoro najfanatidniji talijanski gradil Istre; da su profesori — pa koliko oni nepriprani bili — skoro sami Talijani; da je čitava uprava konvikta u čisto talijanskih rukuh; da so je jur do sada našim mladićom zabranjivalo u samom konviktu čitanje novinah zabavnih hrvatskih novinah jer da so tim razjaruje mladiće proti Talijanom; da so je već do sada govorilo našoj mladoži: »Talijanski, talijanski učite, što čo vam hrvatski«; da vodi glavnu rič u konviktu naš

niških zavodih, gdje se pitomei pripravljaju za pomoraki vojnički život, injerodavn krugovi uvidi potrebu, uveli su i hrvatski jezik.

Na o. kr. nautici u Lošnju, hrvatski jezik neobstoji nit kao slobodan predmet. A posljedica toga postupka? Čitajte izvještaj u »L'Istrine. Svi Maloelaki nautičari zaplani su po narodnosti kao . . . . . Talijani. Življa domovina!

Misionari, prije nego il će započeti svoje svete poslanstvo, prjevoje si jezik istih divljaka, jedi ih polugom materinskoga jezika predobiju za vjeru i čovječnost. Naši dobri sudodi pod porupoznom izlikom kulture, postupaju sa našom krvju gore nego il e divljači, samo da nas pretvore u Nacionalnutter za svoje velikodržavne velelote.

U javnih novinah čitati je kako se glode Bosanske politike dižu tužba, bud da je pod Turčinom bila bolje obezbjeđena narodnost Bošnjaku.

Koli je naravski naš vapaj proti ovakovu postupanju, može svatko naslutiti iz čudnih utisaka, koji se primaju tolikih najviđjenjih ličnosti, bezdovjano bespri-

stranici.

Tako bismo znali izmenovati jednu vlesku ličnost, bivšu u pratnji Njegovice Vlesoh, našega promislivoga Črevidića za vrijeme Njegovu ljetosnjega boravka u Dalmaciji, koja ličnost svrativ se u jedan

narodni protivnik g. kanonik Pesante; da su naši mladići u konviktu, na ulici i u školi pitani sa krasnimi optoti »čestiti, oravniti« itd., itd, uvaži li se volimo avo to, tad čo zaisto svatko nopristran s nami suglasiti, da tuj treba više značaja nego li so ga može kod mladićah od 10—18 godina predpostavljati, a da ovi na sva napastovanja, izsmjehivanja i pogrdjivanja nikonu duhom, to so nobno među narodne naše izdajice, koje su najglavnija poluga našim protivnikom.

U takovih je oto rukuh odgoj budućog svedonstva porođsko puljako biskupije. Narodni naši protivnici, a nu čolu njim glasilo porođsko-puzinsko gospodo imadu pravo što so vesolo koparskomu konviktu, što očkokuju da čo njim odgovijiti »il patrio Oloro« t. j. talijansko svedonstvo, nu jao si ga onim, koji konviktu predstoje, i koji njim upravljaju, budali jih hrvatski narod porođsko-puljsko biskupije i u grovu proklinjao.

DOPISI.

Pazin, 23. septembra 1896. — U pondjeljak 20. t. m. na 8 rata popodne održavana se opet sjednica upravnog vjeća u Pazinu.

Pošto su se gospoda upravitelji sazali, predsjednik Bortosa otvoril sjednicu. Na to ustao gosp. Ujčić i predložil u ime svoje i dvojice članovah viedne, da se sjed. sa proglati tajnom, i to jer da se vedna ordinativna na galeriji u posljednoj sjednici neprikladno ponašala, da je isto ordinativno obružilo članove većine kad su izlazili iz

kvartnerski gradil, i doznav da ondašnja hrvatski djeca ono malo obuku. Što ja prima, mora ju priznati u tuđem talijanskom jeziku, začuđjena zavapi: »Curios! ta to je kao kad bi se htjelo gori kod nas učiti našu njemačku djecu u hrvatskom jeziku!« Baš tako, svjetli grofe, i nikako drugačije!

Svima nam još u ušima zuje, kao glas provlinski, znamenite riječi, koje izmamli Visokomu članu crkve naše kuće svote ograđevaje, gledajući poave na dvor izbađen iz Ljubuških školskih jezika, što su ga sobom donesli — možemo slobodno reći — prvoseici Hrvati na pusti onaj otok, i koji se samo u crkvenoj službenoj javnosti još uzdržava. One znamenite riječi, da sam s Vami, g. uredniče, ja bih je činio tiskati na čelu lista kublitalni slovi bar u svakom drugom broju »Naše Sloga« sve dotle, dok se dotični faktori opameto. — A sad da Vam još jednu pripomenem.

Prošle zime bilo je čitati u mnogih, najpoznatijih katoličkih novinah sljedeći dogovaj. Sv. Otac Papi, Lavu XIII. došlo na poklon i saslušaj njeko koludrica sv. Frana, rodom iz Fanoije, koje u gradu Napulju rukovode njeki učevni ženski zavod.

»Otkuda dolazite?« odgovori jih sv. Otac na talijanskom jeziku. Govornica smetona zamucijaju nešto kroz nos, po franczku. »Od kuda dolazite?« opet će Papa. A kad na opetovane upite nedohi

PODLISTAK.

Hyperistrionalia

III

Babin-Markovih dipala dipla.

III.

Kakova da bude korist od škole, gdje se djeca poučavaju u nepoznatu jim jeziku? To vidjamo svakidno na svoje oči. A i netom spomenuli Tirolac nam je to rekao: »Što se uspjeha tiše ovakvoga obučavanja u tuđem jeziku, kazat mi je, da dječaci od 12 godina nalaze se odsudjeni neznanji talijanskoga (čitaj: hrv.) jeziku, jer ga nisu učili, i zaboravili u malo vremena ono malo njemačkoga (čitaj: talijanskoga) što su naučili na silu mimike, jer nelmadu vježbanja«. A isto trišestinski zastupnik Gentilini, govoreć ob istom predmetu: »Mishim to mi neće nitko zanijekati, da je katekizam jedan predmet od najveće važnosti, jer u njem dječak nadije sbitno što mu je vjerovati, učiti, što mu je djelovati, jedn odgovori svojemu zvanju. Obuka o katekizmu počima, naravno, čim dječak stupi u školu, ter ga napiače nauči u pučkoj školi; prodjeli jednom ovo doba, teško je i nevjerojatno, da čo ga kušnje naučiti. Pak ako se djete podučaje u jeziku, koj mu nije materinski, u jeziku, što ga nečuje govoriti nego samo

obdino kuće, i da su dopunili nekoliko talijanskih novina takav postupak još odobravali i pohvalili. — Članovi manjine protivili se tomu; osobito izlacio se svojom bičajnom vikom g. Eg. Mraoh tyrded, da jednice moraju biti javne i da se taj redlog protiv obdinskog rednika (redlamonta). Drugi član manjine, ako se svariato g. Dr. Costantini, koji bolje zna 3. 46 obdinskog rednika, opazi da redsjednik može dati izprazniti gajeriju kad bi obdinstvo upravitelje u razpravah metalo, ali da trebaju sjednicu proglašiti tajnom.

Vedina, osvjedočena, da nadobudna talijanska mladež, sakupljena na galeriji teina druge svrhe, nego da vrhu na zgodu, drže bi se mogla hrvatskim članovima narugati, a gospodi od manjine podladjivati, prihvatili Ujedićev predlog. Onda predsjednik pozove obdinstvo, teka izvolji iz galerije izići. Nitko se ne makne. Pozvao opet, a lative badava. Prakinje na nekoliko čunakih sjednicu, to izadje. Vrativ se zamoli vladnog komesara, da i on pozove obdinstvo, da se odnaji iz galerije. Vladni komesar uđini to talijanskim jezikom ali badava. Na to zapovjedi komesar žandrom, koji bijahu na stuhah, da obdinstvo a galerije odulaže. Čim su se pred vratima galerije prikazala dva oružanika, nastade tekuva buka i vika, takvo urlikanje i tulenje, da se otkyko pričinjalo kao da se nalazi u kojoj prastarjoj kuni među divljim Indijancima, a ne urod civilizovanih ljudi. Međ urlikanja i tulenja, kojim je *»Anaa pagniska mladež dala odnaka svojoj »djedovskoj kulturi«*, vola, da su se žili i veloladajinski skakali, ahog kojih da su oružanici i jednog muhičica zatvorili. Koliko je na tom taline, neznamo, al je »jurajtko pošto su nekoli puziniki dorani rad elidnog vikanja već pred dvie ili tri godinu u zatvoru sjodili.

Opaziti treba još, da je prisutni obdinski sudolnik lila uložiti svoj »voto« protiv valjanosti zaključakah primljenih u tajnoj sjednici, no što ga upozori e. kr. komesar, da možda, ako mu drago, rekurirati na nadležnu oblast, to jest na zemaljski odbor, ali sjednicu u napred proglašiti nevaljanom, da neomogu. Nadležni priznade, da njegov »voto« može biti levi, pak se prebica na dnevni red.

Prošnja, osvojivši i »odpisi se zapisnik prošle sjednice. Zatim izvjesti predsjednik o nekolicah stvari, koje mu predao obdinski sudolnik, u ostalo da se mu »odpisi, kad se bude nastalo novo sastupivo i razdijelio pokudstvo med patinskom poroznom obdinstvom i ostalimi pododinstvima. Tada bi izabran odbor, kojemu je zadaca izraditi naturjni poslovnik. Gosp. Eg. Mraoh zahtijevao od predsjednika, da govori talijanski, jer da je talijanski uradovni jezik u Pazinu, i da talijanski protumadi onaj, što drugi članovi hrvatski govore. Predsjednik mu svojim dostojno odgovori, i to po primjeru dobivenom u prošloj sjednici od člana manjine, da »*gospoda nede da hrvatski razumiju »(promada davor razumiju), da »sijm on ne može »smodi.*

Na red došlo dopis uštilja gluhobij Gajgerlića, kojim no izjavlja pripravu zahvaliti se ostama na službi, i to radi

odgovora ostali jili na oclidlu (to planto ij) re buz negotovanja i zlovolje, što koludrice, koje se u Italiji dandoh na obudavanje nepoznavaju talijanskog jezika.

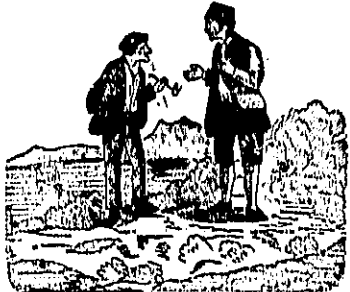
A kako ga je tek kod nas u Istri i za ovo stanje stvari znadu ljudi pozvanici, careki ljudi, koji zauzimaju odlična mjesta u kolarskih i pokrajinskih vječih, i mi znamo, da znadu, i nitko se nemide. Ako stvari ovako potraju, ako se nitko nemakne, što je hrvatske koronike, za kakovih 50 godina imalo bi se po ljudsku sućed prometnut — kao i Lošnjaki naučičari — u zgoljne čizote. A tad vivot sequens. Al Rešetar nezdava, i k onomu što vam je još na početku naukuva nadodaje: *»Još živi stari Bog!*

Ovo je stanje, kruto stanje stvari. Naši dobri susjedi osnivaju vendar svoje »pro patrias«, neprestaju jadikovati i objedivati vladu redi »nepravice«. Ovdje mi dolaze na pamet riječi okružnice bivšega dalmatinskoga namjestnika, pok. Wagnera, od 3. marca 1869: *»E un particolare concetto della giustizia ed equità quello che vorrebbe alla preponderantissima parte della popolazione parlante slavo non concedere i mezzi a sollevare la sua lingua e che accusa il governo di favorire l'audace ultraslavo. (Čudan li je to pojam o pravici i pravednosti, što bi hteo preprečiti njemu dielu slavski govorećega pučanstva nedopustiti kako da podvigne svoj jezik i bledi vladu da dopupre tobože preferencio slovinske težnje? Ah! Exurgo Domine! Exurgo cito i Reseta.*

poromećona zdravija i drugih razlogah, ako mu se dovoli dvomjesečna plaća, da se može preseliti pod blažije podneblje. Vedina prihvatit taj predlog, budu se s tim uklada ugovor, što no ga je bilo zastupstvo sklopilo sa uštiljom i na temelju kojeg je manjina zahtijevala, da mora uštilj službovati još godinu dana. Ipak glasovaše i nekoli članovi manjine za to, da se ugovor prakinje, ali nehtijevše privoliti, da se uštilju dovoli dvomjesečna plaća, jer da tko želi što darovati, neka daruje iz svoga žepa. Gospoda nede da pojme, kako se sa ovim razmjerno malim darom postizava mnogo veći dobitak, jer da se za buduću godinu obdini pristaditi liapa svota, koju bi inače uštilj glaseb kao plaću dobio. A uz to gospoda breg zaboravljaju, kako su oni prije ravnali i gospodirali, a bude li potrebno sjetit čemo ih, kako su oni generozno postupali na pr. »*mastrum Ujedićijem*«.

Predlog g. Ad. Mraoha, da se služba uštilja glaseb raspisše, pošio se g. Giorgieri na službi zahvalio, noprilihvati vedina.

Zadnja točka dnevnog reda bijaše odpla zemaljskog odbora, kojim se ukida ono što bijaše vedina zaključila; da se i unapred mjestnoj obdini prepisda bezplatna porčna obdinska kuća, kako je to već 20 godina bivalo, i upravnomu viedu nalaze, da stupi u dogovor na zakonitim obdinskim sastupivom, kako bi se moglo dati najveću korist iz ove »sprave. Vedina odluču, pošto je taj odpla na utok manjine tek pred dva tri dana stigao, da će se o toj stvari i kojoj budućoj sjednici razpravljati i to pošto bude izabran novo obdinsko sastupivo. Tim bi dnevni red izorpljen i sjednica zaključona.

Franina i Jurina.

Jur. Ši šal kada, da va Lovrano se nahaja kaniik, sken so zlocl avata otrovina ijad, natime pak od knedli.

Fr. Ču! on ja neč takovega al neznau pravo ki ima a kaniik?

Jur. Neki gospodin Polci.

Fr. Polci to ču bit kakov šurešt, kakov konzalatro.

Jur. Aj da je pravil Lovrano.

Fr. Pa moju dušu ni, ki ti je to rekai?

Jur. On uas prijatelj, komu bahu letrih breg pladi prihaji, on ti je va njoj našai, da so piše Polci.

Fr. Jurino moj ti još nepoznaš onu klopetulju ona bi naša imena sva potajšućila u jedan čas, da bi moglu. Znaš da ona nigdar ne gloda je prvo ni lž ono ču piše.

Jur. Tako to je buja od bhbi.

Fr. Drugi ti, ona piše kako ki plati; nje je ordin, da čini vivot tame proko mora, da ovuda su sve sami Talijani zvan nas d'ech.

Jur. Ah! ma »...« ljudi nemi.

Fr. Nisu oni nemi ne, loh oni dotri va Liburnije, ki su pod babinu kumanda, pak ako njiim rečeš, da su Talijani, skode kako da si njiin s debelun škornjun na bozu nozinu zagazni.

Jur. Tako kakovi su ti ljudi?

Fr. A nikakovi! Znaš jli je, ki se na staklo nahodu, pak na mesto iskat Polcičev kaniik, teku za kosidnuu.

Jur. A ja, ma je sakkovega naštrpn na svetu!

Fr. Ču biš Ti Jure rekai, zaš naš Paškval nepodkuje onoga mladega kaniikah, ki se po noči klati po našem sele?

Jur. Ter oni su Talijani, neznaju šta je tovari.

Fr. Za to ga zovu po domadu »Mussetto«.

Pogled po svietu.

U Tratu, 29. septembra 1886.

Danas sa je imalo otvoriti carevinsko viede. Naš zastupnik g. dr. Vitezic nalazi jur u Božu, da vrši svoju zastupničku dužnost.

Medju prvimi predlozi, kojimi će se baviti carevinsko viede, jest zakon o radničkih bolničkih blegajnah. Niemoi obijuh klubevah imali su ovih danah sjednice, na kojih su se birali odbornoj i posavjetovali se o postupku kod razpravah u carevinskom viedu.

Posljednjih danah pisalo se opet mnogo, da će sadašnje ministarstvo odstupiti a nove da će sastaviti gorlički zastupnik grof Coronini. Dvojimo, da je još nadešlo vrieme za ministarstvo, kojemu bi predsjedao grof Coronini, nu nas nobi pronesotila niti takova promjena, jer neimademo što izgubiti, pa nadešlo i najgore ministarstvo.

Onova zajedničkoga pravačnna za g. 1887, ustanovljena je na zajedničkih ministarskih konferencijah, koje su dovršeno u Budimpešti, to su so zajednički ministri, kao i ministar predsjednik grof Tasso i ministar finansijah g. Dunajevski već vratili u Bož. Dologodnje sastat će so 4. studonoga o. g. i to ovaj put u Budimpešti.

Čim so sastano gospodaka zastupnička kuća, uzati će u razpravu zakon o zaštiti radnikah proti nezgodam.

Ugarski služboni list donasa dne 28. t. m. dva kraljevska pisma, odknijih se jednim ministar Komonji rločava na vlastitu molbu časti ministra komunikacijah, a drugim ministru oko prev. osobe barunu Oroczyu povjerala uprava toga ministarstva.

Dne 27. t. m. po podno bila je u kr. budimekom dvoru medju ministrom vanjskih poslovaht grofom Kalnokyem, njegovim odjelnim predstavnikom g. Szabgyonyom i ministrom-predsjednikom gospodinom Tiszom konferencija, u kojoj je razpravljjen i ustanovljen odgovor, što će ga gosp. Tisza u četvrtak dati u zastupničkoj kući ugarskoga sabora na interpelaciju u pitanju bugarskom.

U Božu satupio se ovoga tjedna kongres orientalistah, koji medjutim noma na najmanjega posla s izdočnim pitanji. Znanosti, koju goji, glavna je zadaca izpitivati u svakom pogledu: Nu nemože so tajiti, da je ovo izpitivanje postalo političkim faktorom, koji zauzima važno mjesto u kulturnom napredku vromena. Bečki listovi pozdravljaju članove kongrosa kao zastupnike znanosti, koja krči put budućnosti.

Iz Biograda pišu, da je kralj Milan na 8 danah svoj odlazak iz Gleichenberga odložio, da može na povratku viedati u Beču sa ravnajućimi kruzovi austro-ugarske monarchije.

Dne 25. t. prispio je ruski punomoćnik general Kaulbars u Bofju. Generalu izišli su u susrot proti Lompančanki Cankov i njegovi jednomišljenici, to ovdje ži'vudi Rusi, u svom do 150 osobah. Na pozdrav odgovorio je general Kaulbars ovo od prilike: Car Aleksander III. ljubi Bugarsku te se neka unj goji pouzdanje. Sadašnja vlada nezadovoljuje svojomu cilju, budući je ona stranačka vlada, dočim Rusija želi, da se sve stranke dože. Pošto je vlada svoje stranačke protivnike pohvatala i pozatvarala, to

do on nastojati o tom, da budu zatvoronici puštani na slobodu. Izbori za veliko sobranje ustanovljeni su prorano, obzirom na uzurjanost, što vlada u zemlji, no svakako do njegovi prijatelji morati sve učiniti, da obzbedje povoljan rezultat izborah. Na večer bio je u sgradi ruske agencije banket za 30 osobah. U dočeku generala Kaulbarsa nije osim Cankova učestvovalo nijedan stranački vodja.

Bugari nastaju dokazati ruskomu agentu, da se nemože produžiti sandanje prelazno stanje niti odgoditi izbor novoga kneza; nadalje, da so zatvorene osobe nemogu pustiti na slobodu, ako na to neprivoli sudbena oblast.

Juor predala je ruska agencija službeno vladi notu, u kojoj su naznačona poznata tri zahtjeva generala Kaulbarsa: Nije vjerojatno, da će vlada izpuniti njegov zahtjev.

Iz Petrograda dolazi vivot, da se jo tamo počelo sv. za određitiho pristalstvo, da kandida za bugarski prestol može osim arnogorskoga kneza Nikolo biti jedino Rus. — Kako su so odnobraji molju Englezima i Francozkom počeli zaoštrevati, nadaju se ovdje, da bi so Francozka i Rusija moglo sbliziti. Javno mnienje vjeruje, da je nadošlo čas, gdje bi Rusija mogla osvojiti gornji dio Bospora, dočim bi se Porti zajamčilo integritet ostaloga njenoga posjeda. Kada bi Rusija izjavila, da će gornji Bospor pridržati sve dotle, dok Englezka neizprazni Egipat, to bi, kako »Petersborskije vjedomostie« misla, ostala Evropa odobila tu njezinu odluku.

U Napulju pobila se 25. t. m. nekvoja liberalna družtva, koja su elavila uspomenu na ulaz talijanskih četah u Rim, sa drugimi družtvi, koja su katoličkoj orkvi odanu.

Dne 25. t. m. zatvorila je englozka kraljica parlament pristalnim govorom, u kojem so oznađuju odnobraji napram ostalim vlastim kao prijateljski.

U irakom gradu Belfastu došlo je ponovidno do nemirah.

U Madridu pohvatano je nekooliko viših i nižih častnikah radi poznate pobune.

Različite viesti.

Podsetljiva družtva austro-ugarskoga Lloyda. Dne 27. t. m. slavilo je parobrodarsko družtvo austro-ugarski Lloyd podsetljivostu svoga obstanaka. Tim zgodom porinulo je družtvo u more najveće parobrod »Imperator« prokuvati podarovalno razna dohrotvorna c. uziva sa vedimi svotami nova.

Golotinja dopisnika iz Liburnije. U svojem najnovijem govoru (ma »L'istria« dopis iz Liburnije, u kojem se najprije radije, kako su se ljudi zanimali e vječiju ob uspehu u lovranskoj školi. Kad jli je ona vjest toll zapismala melli si on, zanimal e druge slidne. Govori doata obširno o školi u Opatici. Tu školu da se je pred koju godinu pohrvavilo, i to a toga, jer da djeca, kuvkih 10 njih nezadu talijanski. Dakle žrtvovala se veliku vedinu, 40 djeca, koja pozna talijanski, manjini koja ga nepozna. Naravki, da je plad, koj je od toga stanja stvari nastao skoro nikav, i natom minuli izpitni dokazali su to jasno (luminozamente). Nije tomu kriv uštilj, koj je uzorao u svakom obziru (Odo Rujčidu Augustina! Može se uzgadati i otou i koj se za njim skriva i kapetanu i još komu, al sve bi vam moralo imat svoju mjeru. Inače bi vam se moglo dogoditi kao i gosp. Gromanu, koga također »L'istria« hvati. O naših ona samo izdajice hvati. A onu čote ne još sjeđati; prošitno je svima svima... samo nije izdajilo! Dodaje, dopisnik, da su bili reditelji jako nezadovoljni a uspehu svojih djeca (kod izpiti) i da će prešiti za talijansku parselu, i nek to učine, jer bez talijanskoga nije kod kamo, i dobit će. Kad štalešom »Naše Sloga« rečemo, da u Opatici hvata e. kr. obkustim — već čija godlaju obstoji paralelu talijanska,

